МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАБУТТЯ І РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВ НА ЗЕМЛЮ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма: Право
Галузь: D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність: D8 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2026 р.

м. Івано-Франківськ – 2026

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Набуття і реєстрація прав на землю
Викладач (-і)	Мороз Галина Василівна, доц., к.ю.н., доц. кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	(0342) 507822
E-mail викладача	galyna.moroz@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, *розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри* https://ktetap.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є норми чинного земельного законодавства щодо підстав та порядку набуття прав на землю та їх державної реєстрації. Підстави виникнення прав на землю різноманітні, складні по суті та організаційно. Крім того, проблема процедур в земельному праві має особливе теоретичне і практичне значення, оскільки на сьогодні процедура реєстрації прав на землю зазнала суттєвих змін. Насамперед це стосується Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та Закону України «Про державний земельний кадастр». Новелою в законодавстві України є те, що при формуванні земельних ділянок та реєстрації прав на них здійснюється ведення двох реєстрів, а саме: формування земельних ділянок фіксується в Державному земельному кадастрі, а реєстрація прав на земельні ділянки – у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Специфіку організації ведення даних реєстрів слід з'ясувати в ході вивчення даної навчальної дисципліни.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Набуття і реєстрація прав на землю» є отримання теоретичних знань у сфері правового регулювання земельних відносин, у тому числі відносин щодо набуття прав на землю та їх державної реєстрації, формування навиків практичного їх застосування, розуміння необхідності виваженої юридичної кваліфікації підстав та порядку набуття прав на землю, а також прав на інші природні об'єкти та їх ресурси.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Набуття і реєстрація прав на землю» є формування у здобувачів сталих теоретичних знань норм земельного законодавства України та оволодіння навиками практичного їх застосування щодо підстав і порядку набуття прав на землю та їх державної реєстрації, та на цій основі формування умінь зорієнтуватися в різноманітті наукових концепцій щодо прав на землю громадян та інших суб'єктів земельних відносин, підстав їх набуття, реєстрації, реалізації та захисту, а також у значному обсязі нормативно-правових актів, які регулюють визначене коло питань.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі іноземних.
ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК11. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
Фахові компетентності:
СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.
СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.
СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.
СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.
СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.
СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.
СК17. Здатність ефективно здійснювати право освітню діяльність.
Програмні результати навчання:
РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження.
РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи.
РН 8. Ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію, отриману з достовірних джерел для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
РН 13. Демонструвати вміння узагальнювати практику застосування окремих правових інститутів.
РН 15. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.
ІРН 16. Демонструвати базові вміння виконувати окремі процесуальні функції суб'єктів правозастосування (судді, прокурора, адвоката, правового радника, нотаріуса, слідчого).
РН 18. Самостійно готувати проєкти актів правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	6
самостійна робота	80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	081 Право	1	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовний модуль 1. Загальнотеоретичні та законодавчі засади регулювання набуття прав на земельну ділянку.			
Тема № 1. Інститут прав на землю: загальнотеоретичний аспект	-	1	8
Тема № 2. Земельно-правовий порядок набуття прав на земельну ділянку	-		8
Тема № 3. Правова характеристика підстав набуття права приватної власності на земельні ділянки громадянами України	2	1	8
Тема № 4. Поняття, види та особливості підстав набуття права власності на землю юридичними особами	-	-	8
Тема № 5. Набуття права власності на землю територіальними громадами та державою	-	1	8
Тема №6. Особливості набуття права оренди землі	1	-	8
Тема №7. Набуття обмежених речових прав на земельні ділянки	-	2	8
Тема №8. Набуття права постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності	-	-	8
Змістовий модуль 2. Особливості реєстраційних процедур під час набуття прав на земельні ділянки			
Тема №9. Законодавчі засади державної реєстрації прав на землю	1	1	8
Тема №10. Правові наслідки порушення порядку набуття та реєстрації прав на землю	-	-	8
ЗАГ.:	4	6	80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті, затвердженим Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол No 13 від 27 червня 2024 року – текст розміщений на сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf Підсумковий бал з навчальної дисципліни, яка завершується заліком, розраховується та виставляється викладачем на останньому семінарському (практичному, лабораторному) занятті та складається з суми підсумкового балу за семінарські (практичні, лабораторні) заняття (максимально 25 балів) та балу за залікову роботу (максимально 75 балів) і в сукупності становить максимально 100 балів.
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма здобувачами письмової залікової роботи на останньому семінарському занятті.
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена в п. 2.7. Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті,

	затвердженим Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університетуімені Василя Стефаника. Підсумковий бал за семінарські (практичні, лабораторні) заняття обраховується з урахуванням коефіцієнту «5».
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються розд. 3 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – залік у письмовій формі На залік виноситься 2 описових завдання, які оцінюються по 25 балів, 1 практичне чи творче завдання, яке оцінюються в 15 балів та 1 термінологічне завдання, що оцінюється в 10 балів. Максимальний бал за екзамен становить 75 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами заочної форми обов'язкової письмової залікової роботи на останньому семінарському занятті.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf та Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні зайняття.

Неформальна освіта

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти здійснюється одноосібним рішенням директора за умови, що назви освітніх компонент ідентичні або мають незначну стилістичну розбіжність; співпадає загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС); співпадають компетентності та програмні результати навчання з дисципліни / дисциплін та результатів неформальної освіти або на підставі висновку експертної комісії кафедри.

8. Рекомендована література

1. Мірошниченко А.М., Марусенко Р.І. Науково-практичний коментар до Земельного кодексу України, 3-те видання, змінене і доповнене. К.: Алерта, 2011.
2. Мірошниченко А.М. Земельне право України. 2-ге видання. Підручник. К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2011.
3. Вівчаренко О.А. Правова охорона земель в Україні: Монографія. Юрінком Інтер, 2010.
4. Сидор В.Д. Земельне законодавство України: сучасний стан та перспективи розвитку [Монографія]. К.: Вид-тво «Юридична думка», 2011.
5. Систематизовані правові висновки Верховного Суду у спорах, що виникають із земельних правовідносин. За заг. ред. В. С. Ковальського Юрінком Інтер, 2019.
6. Одарюк М. П. Правове регулювання процедур у земельному праві: автореф дис …

канд. юрид наук. 2019.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Мороз Г. В. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Набуття та реєстрація прав на землю» (для студентів заочної форми). Івано-Франківськ: НН Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023.
2. Мороз Г. В. Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи з навчальної дисципліни «Набуття та реєстрація прав на землю» для студентів заочної форми навчання. Івано-Франківськ: НН Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023.

https://ktetap.pnu.edu.ua/zaochna-forma-navchannia-2/

Викладач:
к.ю.н., доц. Г. В. Мороз